

RIKSADVOKATEN

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

REF.:
201201827

VÅR REF.:
2012/00781-009 THK/jaa
572

DATO:
09.07.2012

HØRING - NOU 2011: 19 NY VÅPENLOV

Vi viser til departementets høringsbrev 9. mars 2012, og beklager at vi på grunn av en stor arbeidsbelastning ved embetet ikke har kunnet svare tidligere.

Riksadvokaten støtter forslaget om et det vedtas en ny våpenlov i stedet for å revidere den gjeldende. Vårt hovedinntrykk er at utvalget har oppfylt sitt mandat på en tilfredsstillende måte. For øvrig har vi følgende merknader:

Aktsomhet

Vi slutter oss til forslaget om en generell aktsomhetsparagraf. Våpens iboende farepotensial tilsier at all befatning bør undergis en særskilt aktsomhetsplikt, i likhet med hva som for eksempel gjør seg gjeldende for motorkjøretøy.

Skyldkrav

Riksadvokaten er, i motsetning til utvalget, av den oppfatning at ethvert avvik fra den generelle aktsomhetsnormen bør kunne straffes etter våpenloven, ikke bare grovt uaktsomme. Det vises til systemet i vegtrafikkloven, se særlig §§ 3 jf. 31 første ledd. Det er ikke grunn til å anta at farepotensialet for våpen er mindre enn for motorkjøretøy, snarere tvert imot. Befatning med våpen vil dessuten i større grad enn for motorkjøretøy bero på en reell frivillighet, dvs. noe man velger å bruke av interesse snarere enn av nødvendighet. Det er ikke urimelig at den som ut fra sine interesser velger å ta i bruk et våpen med dets iboende farepotensial, må undergi seg en straffesanksjonert aktsomhetsplikt som rekker lenger enn de kvalifisert klanderverdige avvik. En slik regel i våpenloven vil dessuten samsvare bedre med straffeloven 1902 § 352 første ledd, jf. særlig annet punktum, der visse former for uforsiktig (simpel uaktsom) omgang med skytevåpen kan straffes med fengsel inntil ett år. Det gir ikke optimal sammenheng mellom særlov og straffelov dersom straffelovens bestemmelser favner så mye videre enn særlovens, og det er ikke vanskelig å tenke seg uaktsomme handlinger med skytevåpen som får så graverende følger at straff bør kunne anvendes selv om kvalifisert klanderverdig atferd ikke lar seg bevise.

Å åpne for å kunne straffe uaktsomme overtredelser selv om uaktsomheten ikke er grov er selvsagt ikke til hinder for at man i den enkelte sak kan konkludere med at en administrativ reaksjon er tilstrekkelig, og i praksis vil nok dette ganske ofte være tilfellet ved simpel

Postadresse:

Postboks 8002 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse:

Stortorvet 2
0155 Oslo

Telefon: +47 22477850**Telefaks:** +47 22333112**E-post:** postmottak@riksadvokaten.no

uaktsomhet. Men helt å utelukke straff etter våpenloven er det etter vårt syn altså ikke grunn til.

Strafferamme og tvangsmidler

Vi støtter utvalgets flertall i at strafferammen for brudd på våpenloven bør heves. Vårt erfaringsgrunnlag tilsier at kriminelle miljøer og nettverk besitter våpen i stadig større utstrekning. Etter omstendighetene, for eksempel som ledd i å avverge et forestående gjengoppgjør, kan politiet ha behov for å kunne pågripe personer for enhver type overtredelse av våpenloven. Riksadvokatembetet har på bakgrunn av utviklingen de senere år skiftet standpunkt mht behovet for å kunne ta i bruk tvangsmidlene pågripelse og varetektsfengsling, selv om det sistnevnte nok bare vil være aktuelt helt unntaksvis.

Rent lovteknisk antar vi at § 67 første ledd bør utformes mer tradisjonelt, dvs. ”... straffes med bøter eller fengsel eller begge deler”, slik at man ikke pålegger å ilegge både bot og fengselsstraff.

Skikkethet

Når det gjelder kravet til skikkethet, jf. utkastet til §§ 16 og 30, går utvalget inn for å kreve ”særlige grunner” for å stadfeste uskikkethet utover typetilfellene utilfredsstillende pålitelighet, edruelighet og helse. Etter sin ordlyd knyttes det dermed et kvalifikasjonskrav til årsaken til at personen anses uskikket. Etter riksadvokatens syn bør skikketheten være det eneste vurderingstemaet, uavhengig av hvilke forhold som gjør seg gjeldende, og vi foreslår derfor at ”særlige grunner” endres til ”andre grunner”.

Hovedkriteriene om pålitelighet, edruelighet og helse synes i utgangspunktet å gi gode muligheter for å vurdere en persons egnethet. For å sikre en mer enhetlig praksis enn det som er tilfellet i dag, jf. utredningen s. 116, kan det likevel være hensiktsmessig å innta i lovtekst eller forskrift ytterligere typetilfeller der tillatelse normalt ikke bør gis, evt. tilbakekalles. Riksadvokaten vil i den sammenheng fremheve at mange former for kriminalitet – og langt mer enn vold og trusler mv. – bør kunne medføre avslag/tilbakekall, og i særdeleshet bør man i større grad enn før være oppmerksom på kriminalitetstyper som kan danne grunnlag for konfliktsituasjoner eller berøringspunkter til et kriminelt miljø, med tilhørende risiko for våpenbruk. Også økonomisk kriminalitet kan omfattes av dette.

Behovskrav

Vi gir vår støtte til flertallets forslag om at tillatelsen skal tilbakekalles også ved bortfall av behov for våpenkort.

Øvrig

Riksadvokaten har forelagt hørings-saken for statsadvokatembetene, med anmodning om å gi høringsuttalelse hit i forkant av vår felles oversendelse til departementet på vegne av den høyere påtalemyndighet. Det vises til uttalelsene, som vedlegges dette brev. Vi vil avslutningsvis ikke unnlate å gjøre særskilt oppmerksom på Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane statsadvokatembeters henvisning til Bjørnson anno 1882.

Knut Erik Sæther
fung.

Tor Henning Rustan Knudsen
statsadvokat

Vedlegg